

Öronskabb – vanligt på katter

Katter som rör sig fritt ute smittas mycket ofta av öronskabb. Öronskabb är ett litet, knappt synligt kvalster som huvudsakligen lever i öronen på de smittade djuren. Det är inte bara katter som blir smittade men katterna är oftast smittkällan. Även hundar kan drabbas av öronskabbdjuren. Finns det både katt och hund i familjen, och kattens har smittats med öronskabb, så är risken mycket stor att även hunden har drabbats. De behöver inte träffa varandra. Det räcker att de lever i samma miljö inomhus för att smittrisken skall vara stor. Iller kan också få kattens öronskabb. Människor drabbas däremot inte som tur är inte.

Skillnad på skabb och skabb

Nu skall man skilja mellan olika kvalster som kallas skabb. Rävskabb är ett helt annat skabbdjur som drabbar rävar och hundar och lever nere i huden. Rävskabb drabbar normalt sett inte katter även om det finns enstaka undantag beskrivna.

Ger öronklåda

Öronskabbdjuren lever i öronen och orsakar där en irritation och klåda. De flesta katter som har öronskabb har ett torrt mörkt sekret i hörselgången och kliar sig då och då mot öronen. Men en del katter har öronskabb utan att visa så mycket symtom och då kan det vara svårare för djurägaren att upptäcka problemet.

Katten från landet

De som hämtat en gullig kattunge på landet har som regel upptäckt att kattungen kliar sig i öronen. Kattmamman har då haft öronskabb och fört det vidare till kattungarna efter att de fötts. Under några månader, fram till dess att kattungen har levererats till sitt nya hem, har antalet skabbdjur hunnit att mångdubblats i öronen på kattungen. Det kan vara hundratals

kvalster i varje öra redan vid 10-12 veckors ålder.

Har man ett förstoringsglas så är det inga problem att se öronskabbdjuren. Pilla ut lite av skräpet ur öronen på katten och lägg det t.ex. på ett mörkt papper. Med bra ljus och ett förstoringsglas kan man se hur de sakta kryper omkring.

Lägger ägg

Öronskabb förökar sig och lägger ägg. På en månad kan det ha hunnit bli en hel massa öronskabbdjur. Äggen är mer tåliga mot behandling än nymferna och de vuxna djuren. Det tar ca 1 vecka för äggen att kläckas och därför måste behandlingen ha effekt under minst den tiden.

Inte svårt att behandla

Det är inte så svårt att bli av med öronskabben på katten om man bara tänker på ett par saker.

När man behandlar djuret måste man se till att det medel man använder, verkligen kommer ner ordentligt i hörselgången. Massera en stund där hörselgången är innan katten får skaka på huvudet. Katten skakar ordentligt på huvudet när man droppat i dropparna och har de då inte kommit ner ordentligt så är det risk för att de åker ut igen. Då gör behandlingen ingen nytta.

Behandla alla samtidigt

Behandla alla katterna och hundarna som kan tänkas vara smittade och som lever i samma hus. De skall stå på behandling samtidigt så att det inte blir rundgång. Om en hund eller katt i familjen inte behandlas så kan den sedan smitta ner de andra igen.

Smittkällan

Tyvär så kan man inte alltid komma åt smittkällan. Så är det med katter som fritt strövar omkring ute och träffar andra katter. Därför blir de ofta snabbt smittade igen. Sådana katter får man kolla lite extra ofta och behandla när man misstänker att de på nytt fått öronskabb.

Har man en katt som får röra sig fritt ute så kan den dra med sig öronskabb in och smitta de som inte går ut.

Behandlingsmetod

Problemet med öronskabb har funnits länge och behandlingarna har genom åren varit varierat. Alla har inte varit så framgångsrika.

Just nu tycks den effektivaste behandlingsmetoden vara att använda ett medel som egentligen används mot fästingar och loppor. Det är inte registrerat för denna användning men används flitigt med gott resultat. Medlet heter Frontline® spot-on och säljs receptfritt på apoteken. En förpackning innehåller tre ampuller och räcker till behandling av flera katter.

Droppar i öronen

Den behandlingsrutin som tillämpas av oss på Veterinärhuset och av många djursjukhus och kliniker i landet är följande:

Frontline® spot-on droppas i öronens hörselgång som engångsbehandling. Man håller tag i öronlappen och håller kattens huvud stilla. Droppar i 2-3 droppar i örat. Masserar strax under hörselgångens mynning innan man släpper taget om öronlappen. På så vis skakar inte katten ut dropparna direkt. Samma procedur upprepas för andra örat.

Har katten mycket skräp i öronen så är det lämpligt att göra rent i öronen innan behandlingen.

På hund använder vi en annan behandlingsform med ett receptbelagt medel.

Allt är inte öronskabb

Allt som ger katten irritation i öronen är inte öronskabb. Är du osäker på om katten verkligen har öronskabb så kontakta hellre din veterinär och få katten undersökt.

Den ovan beskrivna behandlingen är effektiv. Om katten trots behandling inte är bra i sina öron är det lämpligt att din veterinär får undersöka katten. Veterinären tittar då om det är något annat

bakomliggande problem som t.ex. en öroninflammation orsakad av bakterier eller jästsvampar. De senare är mycket vanligare orsaker till öroninflammationer på hund än vad öronskabb är.

Rengöring

Även om man fått bort skabbdjuret från kattens öron så kan det vara en hel del intorkat sekret kvar. Ett vaxlösande medel brukar kunna lösa upp detta. Är det bara vax kvar är katten oftast inte besvärad längre och slutat därför klia sig.

Det finns speciella vaxlösande medel för katt. Prata med din veterinär. Man kan också använda Revaxör®. Droppa i och massera länge så att det torra sekretet blandas med det vaxlösande medlet. Upprepa behandlingen några dagar till en vecka. Torka bara ur så långt som man kan se ner i hörselgången. Vanliga Topz bomullspinnar brukar fungera bra.

Öronskabb är inget som katten skall behöva gå och ha ont av. Kolla din katt i öronen då och då. Behandla om du misstänker att katten fått öronskabb. Det är inte svårt.